

Република Северна Македонија
**Министерство за труд
и социјална политика**

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ И МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈА ЗА 2023 ГОДИНА

Министер
м-р Јованка Тренчевска

декември 2022, Скопје, Република Северна Македонија

Содржина

Кратенки	2
Кус осврт кон Годишниот план од министерот	3
1. Клучни начела за донесување и имплементација на планот	4
2. Цели, резултати и клучни индикатори за успех на Годишниот план за 2023	5
3. Анализа за ризични области, детектирани недостатоци во примена на законите и редовните активности и спроведување мерки за спречување и борба против корупција во министерството.....	6
4. ТАБЕЛА – Годишен план за проценка на ризици и мерки за спречување корупција за 2023 година преку идентификација на можна основа за прекршување и настанување случаи на корупција, идентификување на ризици и проценка на ниво на ризичност преку топлотна карта, како и дефинирани мерки, активности, надлежни институции, алатки за следење и рокови за реализација.....	8
5. Следење, евалуација и известување.....	26
6. Финансиски средства за спроведување на годишниот план	26
Прилог 1 Стандарди на интегритет и етика и избегнување на конфликт од интерес	27
Прилог 2 Следење и известување по Годишниот план за проценка на ризици и мерки за спречување на корупција за 2022	28
Прилог 3 Појаснување за анализа и евалуација на идентификуваните ризици со примена на топлотна карта и идентификување на контролни механизми	29

Кратенки

ААРСМ	Агенција за администрација на Република Северна Македонија
АВРСМ	Агенција за вработување на Република Северна Македонија
БЈН	Биро за јавни набавки
ВРСМ	Влада на Република Северна Македонија
ДЗР	Државен завод за ревизија
ДКСК	Државна комисија за спречување на корупција
ЕЗ	Европска Заедница
ЕУ	Европската Унија
ИПА	Инструмент за претпристапна помош
ЈО	Јавно обвинителство
МВР	Министерство за внатрешни работи
МЗ	Министерство за здравство
МИОА	Министерство за информатичко општество и администрација
МТСП	Министерство за труд и социјална политика
РСМ	Република Северна Македонија
ФПИО	Фонд за пензиско и инвалидско осигурување

Кус осврт кон Годишниот план од министерот

Почитувани,

Годишниот план за проценка на ризици и мерки за спречување на корупција за 2023 година на Министерството за труд и социјална политика е еден од клучните документи на министерството. Со истиот и поврзани активности се допридонесува во спроведување на генералната политика на Владата на Република Северна Македонија за борба против корупцијата и нулта толеранција при злоупотреби при извршување на надлежностите и функциите во јавниот сектор. Главна задача и заложба е Министерството да работи транспарентно, одговорно и чесно „во служба и во интерес на граѓаните“. Планот предвидува конкретни и ефикасни внатрешни и независни механизми за контрола, редовни и повремени ненајавени ревизии во работните процеси и постапки. На тој начин допринесуваме за градење на ефикасен и ефективен систем за борба против корупцијата. Ја зајакнуваме довербата на граѓаните во државата и во институциите. Нулта толеранција за корупцијата е главен предуслов за успешно владеење на правото, обезбедување на еднаквост и почитување на слободата и правата на граѓаните.

Секој вработен во Министерството, независно од работната позиција на која се наоѓа, е должен да работи единствено во служба и во интерес на граѓаните. При тоа, работните задачи да ги извршува навремено, ефикасно и ефективно, со целосна почит кон секој граѓанин и со целосна посветеност кон секој проблем со кој се соочуваат граѓаните, во согласност со законите. Секој вработен е должен да ги почитува мерките и активностите предвидени во Годишниот план за проценка на ризици и спречување на корупцијата. Отстапки од овој план нема и не смее да има за ниту еден вработен. Секој вработен подлежи на контрола, а работните процеси и постапки подлежат на ревизија со цел да обезбедиме целосно отстранување и на најмалата можност за евентуална корупција и злоупотреба.

Мои врвни приоритети се чесноста и одговорното и лојално работење за граѓаните. И тоа го барам и го очекувам од секој вработен во Министерството, и од таквиот начин на работење не отстапувам. Секој што нема да ги почитува принципите, ќе понесе одговорност.

Ние сме тука „во служба и во интерес на граѓаните“.

Со почит,

1. Клучни начела за донесување и имплементација на планот

Согласно член 2 од Законот за спречување на корупција и судирот на интереси¹, под поимот „корупција“ се подразбира злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба за остварување на корист, директно или преку посредник, за себе или за друг.

За целите на имплементација на политиките во оваа област, често користена дефиниција што опфаќа широк спектар на коруптивни активности е „злоупотреба на јавна или приватна функција за лична корист“.

Воедно, под поимот „корупција“ се опфаќаат и поимите на:

- пасивна корупција е намерно делување на службено лице, кое директно или преку посредник, бара или прима корист од каков било вид, за себе или за трето лице, или прифаќа ветување на ваква корист, со цел да делува или да се воздржува од делување во согласност со своите обврски или да ги врши неговите надлежности спротивно на службените обврски, и
- активна корупција е намерно делување на кое било лице кое директно или преку посредник, ветува или дава корист од каков било вид на службено лице, за него или за трето лице, со цел да делува или да се воздржува од делување во согласност со неговите обврски или да ги врши неговите надлежности спротивно на службените обврски.

Овој Закон го дефинира и поимот „ризик од корупција“ (член 8, став 5) како било кој вид на внатрешна или надворешна слабост или процес што може да претставува можност за појава на корупција во државните тела, јавните претпријатија и други институции од јавниот сектор, што вклучува и прашања како што се судир на интереси, некомпатибилност на функциите, примање подароци и други недозволен плаќања, лобирање, немање систем за заштита на укажувачите, измама, несоодветно користење на овластувања, дискрециони овластувања, финансирање на политички партии и кампањи спротивно на законот, трговија со информации и нивно неовластено користење, транспарентност на процедурите и документите и други прашања кои се релевантни за интегритетот.

Поимот „интегритет“ (член 8, став 6) значи законско, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на активности со кои службени лица го штитат својот углед и угледот на институцијата за која се одговорни, односно во која се вработени, ги отстрануваат ризиците и сомнежите за можности за појава и развој на корупција и со тоа тие ја стекнуваат довербата на граѓаните во вршењето на јавните функции и во работата на јавните институции.

Дополнително, Законот за јавна внатрешна финансиска контрола² има поконкретни и попрецизни дефиниции на разните елементи на проценката на ризик од институционална корупција:

- Ризик од веројатноста да се случи настан кој би имал негативно влијание на остварувањето на целите на субјектот (член 24, став 24);
- Управувањето со ризик е процес на утврдување и проценување на внатрешните и надворешните ризици кои би можеле да имаат негативно влијание врз исполнување на целите на субјектот и на примената и неопходните контроли со цел изложеноста на ризик да се одржува на прифатливо ниво или да се намалат последиците од евентуален ризик на прифатливо ниво (член 24, став 25);
- Управување со ризик вклучува: идентификување, проценка и контрола врз потенцијални настани или ситуации кои би можеле да имаат несакано влијание на остварувањето на целите на субјектот, со цел обезбедување разумна сигурност дека целите ќе бидат остварени.

Овие дефиниции се корисни референци за развој на политиките и подигање на свеста, елаборирање на овој годишен акционен план и донесување и спроведување мерки за спречување на корупција.

Притоа, за целите на овој план е опфатен и поимот „судир на интереси“ што подразбира состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасно вршење на неговите јавни овластувања или службени должности.

¹ Закон за спречување на корупција и судирот на интереси, Службен весник на РМ, бр.12/2019 од 19.1.2019 година

² <https://finance.gov.mk/wp-content/uploads/2022/02/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD-%D0%B7%D0%B0-%D0%88%D0%92%D0%A4%D0%9A-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%87%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BD-%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82-1.pdf>

Годишниот план е креиран низ партиципативен процес заснован на следните начела што се очекува задолжително да бидат почитувани од страна на секое вработено лице, секое избрано или именувано лице на функција, со јавно овластување и службена должност, во министерството:

- начело на законитост³;
- начело на интегритет⁴;
- начело на еднаквост⁵;
- начело на јавност⁶;
- начело на заштита и одговорност⁷.

2. Цели, резултати и клучни индикатори за успех на Годишниот план за 2023

Генералната цел, специфичните цели, крајни резултати и клучни индикатори се дефинирани врз основа на надлежностите на министерството и опсегот на областите на делување преку активностите на одделните работни единици⁸.

Генерална цел	Специфични цели	Крајни резултати (outcomes)	Клучни индикатори за успех на годишно ниво	Извори на верификација
Министерство без случаи на корупција, конфликти на интереси, перење на пари и вмешаност во случаи на транснационален организиран криминал.	<p>Постапување во согласност со Уставот и со законите, Професионално и непристрасно постапување од секое вработено лице, секое избрано или именувано лице на функција, со јавно овластување и службена должност, како и избегнување на евентуален судир на интереси,</p> <p>Обезбедување на отчетност за работите од јавен интерес во областите во надлежност на министерството.</p>	Висок углед, интегритет и професионалност во извршувањето на надлежностите во рамките на овластувањата.	<p>0 (нула) случаи на корупција,</p> <p>0 (нула) случаи на конфликти на интереси,</p> <p>0 (нула) случаи на перење на пари,</p> <p>0 (нула) случаи на транснационален организиран криминал,</p> <p>0 (нула) ревизорски наоди за постоење сомнежи и/или случаи на корупција,</p> <p>Високо ниво на отчетност за користењето на јавните финансии на ниво на министерство.</p>	<p>Ревизорски извештаи на Државен завод за ревизија (ДЗР),</p> <p>Финансиски извештаи на министерството,</p> <p>Извештаи од комисији формирани од функционерот за проверка на работењето,</p> <p>Извештаи на судските органи,</p> <p>Извештаи од Министерството за внатрешни работи (МВР),</p> <p>Извештаи од Ревизорското тело за ИПА,</p> <p>Извештаи од секундарни извори (извештаи во сенка од граѓанскиот сектор).</p>

³ Начелото на законитост подразбира постапување во согласност со Уставот и со законите, што вклучува извршување или пропуштање на дејствие што според закон не смее, односно мора да се изврши, ниту да се подреди извршувањето на законското дејствие за личен интерес, ниту во интерес на друго лице.

⁴ Начелото на интегритет подразбира совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно постапување, како и избегнување на евентуален судир на интереси и при извршувањето на јавните овластувања и должности секое лице да не се раководи од лични, семејни, верски, партиски и етнички интереси, ниту од притисоци и ветувања од претпоставениот или од друго лице.

⁵ Начелото на еднаквост подразбира примена на правото на еднакво пристап кон вршењето на работи од јавен интерес и право на еднакво постапување од страна на носителите на власта и лицата кои вршат јавни овластувања и службени должности, како и правото на слободно настапување на пазарот и на слободен натпревар, без ограничување од монополско или дискриминаторско однесување и правото за спречување или пријава на корупција или извршување, односно пропуштање на дејствие што претставува искористување на функцијата, јавните овластувања, службената должност или положба за да се нанесе штета на друг, без какви било последици.

⁶ Начелото на јавност подразбира дека вршењето на власта, функцијата, јавните овластувања, службената должност и работите од јавен интерес се јавни и подложни на јавна контрола, и притоа, не може да се ограничи или исклучи јавноста за да се прикрие корупција или судир на интереси.

⁷ Начелото на заштита и одговорност подразбира примена на правото за пријава на сомневање или сознание за корупција и заштита согласно со закон, како и оштетената страна со коруптивно дело има право да бара надоместок на штета и изгубена добивка, според принципите на солидарна одговорност од страна на сторителот на корупцијата, како и од правното лице во кое сторителот вршел функција или должност во времето на извршување на делото, што е утврдено со правосилна судска одлука.

⁸ Согласно со Правилникот за внатрешна организација и Правилникот за систематизација на работните места, организациската структура на министерството е сочинета од 15 сектори, 49 одделенија, проектна единица за спроведување на Оперативната програма „Развој на човечките ресурси“ и како орган во состав, Управа за прашања на борците и воените инвалиди во која постои сектор со две одделенија.

3. Анализа за ризични области, детектирани недостатоци во примена на законите и редовните активности и спроведување мерки за спречување и борба против корупција во министерството

„Агенда 21“ – Планот со мерки за борба против корупција на Владата на Република Северна Македонија ги дефинира генералните мерки кои даваат насоки за државните и јавните институции за зајакнување на капацитетите, воспоставување синхронизиран систем за ефикасна функционалност на институциите против корупцијата, враќање на довербата и креирање на општество ослободено од коруптивно однесување и практика.

Општи мерки кои се однесуваат на спречување на корупцијата во министерството се:

- јакнење на капацитетите во институцијата со особен акцент на јакнење на интегритетот на вработените лица;
- навремено постапување во врска со остварување на потребните услуги кон правните и физичките лица;
- почитување на законските прописи, Кодексот за Етичко однесување на членовите на Владата и носителите на јавни функции именувани од страна на Владата како и Кодексот за административни службеници;
- зајакнување на довербата на граѓаните кон институциите и мотивирање да пријават корупција;
- зајакната контрола и надзор на јавни набавки;
- зајакнување на меѓу-институционалната соработка и соработка во борбата против корупцијата преку платформата Интероперабилност;
- јакнење на алатките за отчетност и транспарентност во работењето на министерствата и органите на државната управа,
- јакнење на интегритетот кај инспекторите и избегнување на изложеност од притисоци на работа,
- комплетна презентација на факти и докази при надзор од страна на инспекциските служби, како и фактички основано донесување на инспекциска мерка без остварување на личен интерес или стекнување на противправна имотна корист.

Годишниот план дефинира теми на ризични области, дефинирање и проценка на ризици, конкретни мерки и активности за организационите единици во министерството, чија имплементација е обврска на организационите единици во министерството.

Годишниот план е изработен и неговото исполнување е со важност за временски период од 1 календарска година, односно за календарската 2023 година.

Носители на овој документ се организационите единиците: Секторот за внатрешна ревизија, Секторот за финансиски прашања, Секторот за нормативни и правни, општи и заеднички работи и Секторот за координација и техничка помош на министерот, како и останатите сектори, со целосна поддршка на високите раководни структури во министерството (министер, заменик министер и државен секретар).

Голем дел од дефинираните мерки и активности се во насока за надминување на недостатоците на контролните механизми, односно системите за внатрешна и надворешна проверка, врз кои влијание имаат:

- финансиски, човечки и надворешни фактори,
- непостоење или недоволна контрола во и на процесите, односно несоодветна примена на принципот на „четири очи“,
- неусогласеност по хоризонтална поврзаност (со други институции кои креираат соодветни политики и имаат хоризонтална поврзаност),
- неусогласеност по вертикална поврзаност помеѓу секторските политики, самостојни организациони единици и органи во состав).

Дополнително, од аспект на извршување на внатрешната ревизија, утврдени се и ризици чија веројатност на настанување и влијание, ја наметнуваат потребата од превземање мерки.

Дефинираните мерки со активности за преземање се во насока за ублажување, надминување и отстранување на идентификуваните недостатоци.

Истите се поврзани со законите и активностите во надлежност на министерството и областите на делување (пазар на труд, социјална и детска заштита, пензиско и инвалидско осигурување, заштита на борците и воените инвалиди и еднакви можности).

За напомена, Законот за спречување и заштита од дискриминација (Службен весник на РСМ, бр.258/19 од 30.10.2020) го промовира принципот на еднаквост и спречување и заштита од дискриминација во остварување на човековите права и слободи. Воедно со овој закон се уредува воспоставување на Комисија за спречување и заштита од дискриминација, како самостоен орган и професионално тело со широки надлежности за постапување почнувајќи од превенција до заштита од дискриминација. Мерките со активности за преземање се согласно дефинираните мерки во „Агенда 21“ – Планот со мерки за борба против корупција и [Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси со Акционен план за нејзино спроведување 2021-2025](#).

4. ТАБЕЛА – Годишен план за проценка на ризици и мерки за спречување корупција за 2023 година преку идентификација на можна основа за прекршување и настанување случаи на корупција, идентификување на ризици и проценка на ниво на ризичност преку топлотна карта⁹, како и дефинирани мерки, активности, надлежни институции, алатки за следење и рокови за реализација

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тематски поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функцији Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Вршење дополнителна дејност Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Закон за укажувачи Закон за постапување по претставки и предлози Закон за спречување на корупција и судир на интереси Закон за лобирање	Членови 4, 5, 6, 7 и 15 од Законот за укажувачи Членови 5 – 20 од Закон за постапување по претставки и предлози Членови од четврта и петта глава Релевантност на сите членови од Законот за лобирање	Несоодветно постапување при спроведување на пропишани постапки и процедури за сметка на туѓ и/ или личен интерес што би довело до директна или индиректна штета на буџетот.	Веројатност да се случи Влијание/ последици Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Зајакнување на довербата на граѓаните и институциите мотивирање да пријават корупција.	Назначено овластено лице за прием на пријави од укажувачи доставени за заштитено внатрешно и заштитено надворешно укажување. Назначено овластено лице за постапување по претставки и предлози. Назначено лице за интегритет, примаме на подароци и судир на интереси.	МТСП	Изработен извештај Изработен извештај Изработен извештај	Континуирано Континуирано Континуирано
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функцији Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи	Закон за административни службеници Закон за вработени во јавен сектор	Релевантност на сите членови од споменатите закони	Непринципиелно постапување на функционерите и вработените лица во институцијата.	Веројатност да се случи Влијание/ последици 	Контролиран Делумно контролиран 	Проценка на реалните потреби за утврдување на потребниот број на вработени лица; Надминување на потребите од вработени лица со	Спроведување на внатрешна контрола во работењето од непосреден и повисок раководител во секторите и функционерот.	МТСП МИОА	Функционална анализа за управување со човечките капацитети во министерството Годишен извештај за состојбата со	Континуирано

⁹ Примената на идентификувањето на ризици и топлотната карта за проценка на веројатноста да се појави случај на корупција, неговото влијание и последици е согласно усвоените Насоки за проценка на ризикот од институционална корупција во Република Северна Македонија, согласно 55-тата седница на Владата на Република Северна Македонија одржана на 28.6.2022 година.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
Вршење дополнителна дејност Злоупотреба на официјални податоци Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Закон за трансформација во редовен работен однос			<p>Финансиска проценка</p> 	<p>Не е контролиран</p> 	<p>соодветни квалификации за одредено работно место со одреден вид и степен на образование; Унапредување на вработените лица; Надминување на потребите од работа преку привремена вработувања и ангажирање на лица за вршење на интелектуални или физички работи со договор за дело.</p>	<p>Спроведување функционална анализа за утврдување за тоа колкав број на вработените се потребни за извршување на одредени работни задачи во одредени сектори и одделенија, исто така која ќе утврди какви стручни квалификации се потребни да ги поседуваат вработените лица за вршење на конкретни работни задачи.</p> <p>Воспоставување и примена на мерливи критериуми за унапредување на административните службеници што ќе овозможи унапредување на вработените на основа на квалитет и систем на вредности.</p> <p>Ограничено ангажирање на лица преку агенција за привремена вработувања само кога тоа е потребно заради вршење на одредени проекти или поради неможност да се спроведе постапка за вработување согласно закон за административни службеници.</p> <p>Ограничување на ангажирање на лица со договор за дело, односно ангажирање само во случај</p>	9	10	11

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Вршење дополнителна дејност Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Закон за ратификација на Рамковната спогодба меѓу Република Македонија страна на Владата на Република Македонија и Европската комисија за постапките за спроведување на финансиската помош од Унијата за Република Македонија во рамките на спроведувањето на помошта според Инструментот за претпристапна помош (ИПА II) Закон за Ратификација на Рамковната спогодба за финансиско партнерство помеѓу Европската комисија и Република Северна Македонија	Поглавје IV Супервизија, контрола и ревизија и заштита на финансиските интереси	Злоупотреба на доверливи информации во рамки на тендерски постапки Несоодветно спроведување на постапки поврзани со имплементација на проекти	Веројатност да се случи Влијание/ последици Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Обезбедување економично, ефикасно и ефективно спроведување на ИПА помошта на основата на принципите темелно финансиско управување	Назначено лице за пријавување на неправилности во системот за следење на неправилности на ЕУ/ИПА системот.	ИПА МТСП	Изработен извештај во случај на пријава за неправилност и/или сомнеж за измама и/или примена на „дувни го свирчето“	Континуирано
							на исклучителни ситуации кога е неопходно за функционирање на дејноста поради неможност да се спроведе постапка за вработување или за вршење на одредени работи кои се надвор од дејноста на институцијата.			
							Спроведување на внатрешна ревизија за примена на писаните процедури во ИПА структурата и имплементацијата на проектите финансирани преку ЕУ/ИПА средствата	Сектор за внатрешна ревизија во МТСП	Број на редовни проверки; Број на ад-хок ненајавени проверки и вонредни проверки по допрен глас;	Најмалку еднаш во текот на годината

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризици (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Вршење дополнителна дејност Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Застапувана од Владата на Република Северна Македонија за посебните постапки за спроведување на финансиска помош од Унијата за Република Северна Македонија според Инструментот за претпристапна помош (ИПА III)	финансиските интереси и наплата	Неадекватно планирање на потребите на институцијата. Неоправдана поделба на јавната набавка во неколку помали. Неадекватно пресметување на проценетата вредност на договорот (влијае на изборот на постапката и оценување на соодветноста на тендерот). Условите/ критериумите за избор не се поставени пропорционално. Неоправдано склучување анекси за некои работи, непредвидени работи, итни работи, и дополнително наредени работи.	Веројатност да се случи 	Контролиран ☒ Делумно контролиран ☐ Не е контролиран ☐	Заякната контрола и надзор на јавни набавки Заякната контрола при исплата на средства на повеќе нивов. Обезбедување транспарентност, отчетност и интегритет при спроведување на јавните набавки. Задолжителна примена на обезбедување на сите наредби и уплатства во писмена форма или преку електронска пошта на лицата за задолжени јавните набавки.	Изработка на постапки со контролни листи за почитување на начелата за еднаков третман и недискриминација, транспарентност и економично, ефикасно и ефективно користење на јавните средства преку спорове на направените трошоци при спроведувањето на постапката со економската ефикасност на предметот на набавката.	МТСП/ Сектор за внатрешна ревизија БЈН	Изработени извештаи од внатрешна ревизија со препораки од редовни, ад-хок ненајавени проверки и вонредни проверки по допрен глас; Акциски планови за следење на ревизорски наоди и препораки со рокови за спроведување.	11
							Изработка на постапки со контролни листи за почитување на начелата за еднаков третман и недискриминација, транспарентност и економично, ефикасно и ефективно користење на јавните средства преку спорове на направените трошоци при спроведувањето на постапката со економската ефикасност на предметот на набавката.		Постапки со контролни листи за почитување на начелата за еднаков третман и недискриминација, транспарентност и економично, ефикасно и ефективно користење на јавните средства преку спорове на направените трошоци при спроведувањето на постапката со економската ефикасност на предметот на набавката.	Усогласен годишен план за јавни набавки

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			<p>Склучување анекси на договорите без претходна соодветна постапка.</p> <p>Судир на интереси во постапка на јавни набавки. Конфликт на интереси при употреба и давање на средства доверени на службено лице (поврзаност помеѓу официјалното лице и изведувачот, како и поранешен вработен, роднина, удел во компанијата, и сл.).</p>	5	6	<p>Задолжително известување на постојеме сомнеж за корупција.</p> <p>Заштита на вработени лица кои имаат пријавено случаи на корупција.</p> <p>Почитување на правилото лицето од договорниот орган кое учествувало во постапка за јавна набавка не смее во рок од две години од престанокот на функцијата или на работниот однос кај договорниот орган да заснова работен однос, да склучи договор на дело или на било кој друг начин да биде ангажирано кај носителот на набавката или со него поврзани субјекти.</p> <p>Задолжително известување до Комисијата за спречување на корупција или Јавното обвинителство на РСМ, во случај на сомнеж или појава</p>	<p>на планирани или обезбедени средства од Буџетот.</p> <p>Примена на процедури за спроведување на постапки со вредност под 1.000,00 ЕУР за стоки и услуги и под 5.000,00 ЕУР за набавка на работи.</p> <p>Изработка на процедури за спроведување на постапка со преговарање без објавување на оглас.</p> <p>Изработка на процедура за користење електронска аукција и утврдување на критериуми за вакви случаи.</p> <p>Изработка на процедура за спроведување на технички дијалог преку претходна проверка на пазарот со директен контакт со потенцијалните економски оператори околу деловите на тендерската документација.</p>	9	10	11

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација	
1						на случај на корупција. Задолжително потпишување на изјава за судир на интереси од сите членови во постапка за јавна набавка согласно Закон за спречување на судир на интереси и Закон за јавни набавки. Задолжително потпишување на изјава за учество во Комисија за постапка со економски најповолна понуда(изјава за спроведување на евалуација на понуди). Задолжително учество во Комисија за спроведување на постапка за јавна набавка на лица од секторот/ одделението за кое е потребата од набавката. Задолжително учество во изработка на техничката документација од		Изработка на процедура за поднесување и одобрување на барање со анекс кон договор.		дел од деловите на тендерската документација.	11
						Задолжително потпишување на изјава за учество во Комисија за постапка со економски најповолна понуда(изјава за спроведување на евалуација на понуди). Задолжително учество во Комисија за спроведување на постапка за јавна набавка на лица од секторот/ одделението за кое е потребата од набавката. Задолжително учество во изработка на техничката документација од	Изработка на процедура за следење на извршувањето на склучените договори за јавни набавки.		Процедури и листи за проверка за следење на извршувањето на склучените договори за јавни набавки.		
						Задолжително потпишување на изјава за учество во Комисија за постапка со економски најповолна понуда(изјава за спроведување на евалуација на понуди). Задолжително учество во Комисија за спроведување на постапка за јавна набавка на лица од секторот/ одделението за кое е потребата од набавката. Задолжително учество во изработка на техничката документација од	Изработка на процедура за објаснување и одобрување на невообичаено ниска цена или трошок од економски оператор.		Процедура за објаснување и одобрување на невообичаено ниска цена или трошок од економски оператор.		
						Задолжително потпишување на изјава за учество во Комисија за постапка со економски најповолна понуда(изјава за спроведување на евалуација на понуди). Задолжително учество во Комисија за спроведување на постапка за јавна набавка на лица од секторот/ одделението за кое е потребата од набавката. Задолжително учество во изработка на техничката документација од	Изработка на процедура за подготовка на технички спецификации, премер и пресметки.		Процедура за изработка на технички спецификации, премер и пресметки		
						Задолжително потпишување на изјава за учество во Комисија за постапка со економски најповолна понуда(изјава за спроведување на евалуација на понуди). Задолжително учество во Комисија за спроведување на постапка за јавна набавка на лица од секторот/ одделението за кое е потребата од набавката. Задолжително учество во изработка на техничката документација од	Спроведување обуки за правилна примена на Законот за јавни набавки и спроведување постапки.				
						Задолжително потпишување на изјава за учество во Комисија за постапка со економски најповолна понуда(изјава за спроведување на евалуација на понуди). Задолжително учество во Комисија за спроведување на постапка за јавна набавка на лица од секторот/ одделението за кое е потребата од набавката. Задолжително учество во изработка на техничката документација од	Спроведување обуки за изработка на техничка документација од				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тематски поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или постапки и практики	Ризици/ци	Проценка на ниво на ризици (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
1	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или постапки и практики	Ризици/ци	Проценка на ниво на ризици (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
						стручни лица за предметот на набавката, вклучени лица и лица кои работат во секторот/одделението за кое е потребата од набавката.	спецификација за јавни набавки.		Извештаи од најавени и ненајавени контроли за верификација и изработка на извештаи со препораки од овие контроли.	11
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Вршење дополнителна Дејност Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Закон за јавна внатрешна финансиска контрола Закон за сметководство за буџет и буџетски корисници Закон за буџети Закон за извршување на буџет	Неосновано дадена согласност за набавки и неосновано обезбедување на средства на втора линија. Формално логичка, математичка неточност на финансискиот документ, незаконски основана, ненавремена и некомплетна исплата на буџетски средства.	Веројатност да се случи X Влијание/последедици X Финансиска процена X	Контролиран X Делумно контролиран Не е контролиран	Зајакнување на меѓу-институционалната соработка и второ ниво и контрола на соработка против корупцијата преку платформата Интероперабилност.	Зајакната контрола при исплата на средства на повеќе нивоа. Воведување пошироки овластувања внатрешна ревизорска контрола.	Примена на процедура за процес на исплата на преземени обврски, преку воведување контрола на второ ниво и контрола на налог од сметководител и шеф на сметководство. Примена на процедура за процес на прием и издавање на материјали преку споредба на договор, приемница со примени материјали, врстени контроли и ад хок контроли од ex ante контролор.	МТСП МФ	Процедура за процес на исплата на преземени обврски. Процедура за процес на прием и издавање на материјали. Процедура за процес на исплата на патни и дневни трошоци за патување во земјата и странство.	Континуирано

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
						работењето на министерството.	патниот налог од ликвидаторот.			
							<p>Примена на процедура за проток на финансиски документи.</p> <p>Примена на Упатство за ex-ante/ ex-post контрола на финансиската документација.</p> <p>Примена на процедура за вршење на попис на средства и обврски.</p>		<p>Процедура за проток на финансиски документи.</p> <p>Упатство за ex-ante/ ex-post контрола на финансиската документација.</p> <p>Процедура за вршење на попис на средства и обврски.</p>	
							<p>Спроведување на внатрешна ревизија за целосна примена на законот од јавна внатрешна контрола, преку редовни, ад-хок ненајавени проверки и вонредни проверки по допрен глас.</p>		<p>Број на редовни проверки;</p> <p>Број на ад-хок ненајавени проверки и вонредни проверки по допрен глас;</p> <p>Изработени извештаи од внатрешна ревизија со препораки од редовни, ад-хок ненајавени проверки и вонредни проверки по допрен глас;</p> <p>Акциски планови за следење на ревизорски наоди и</p>	Најмалку еднаш во текот на годината

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Темите поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
<p>Спречување на судир на интереси</p> <p>Некомпатибилност на функции</p> <p>Забрана за прибирање податоци</p> <p>Заштита на укажувачи</p> <p>Вршење дополнителна дејност</p> <p>Злоупотреба на официјални податоци</p> <p>Лобирање</p> <p>Незаконски барања од претставено лице</p> <p>Дискрециони овластувања</p>	<p>Закон за заштита на децата</p>	<p>Нестручни, односно неискусни лица кои водат управна постапка</p>	<p>Непостапување согласно законските прописи</p>	<p>Веројатност да се случи </p> <p>Влијание/последидици </p> <p>Финансиска проценка </p>	<p>Контролиран </p> <p>Делумно контролиран </p> <p>Не е контролиран </p>	<p>Јакнење на капацитетите во институцијата</p>	<p>Спроведување на обуки за правилна примена на Законот за општа управна постапка</p>	<p>МТСП</p> <p>ЦСР</p>	<p>Извештај за реализирани обуки</p> <p>Број на обучени лица</p>	<p>Континуирано</p>
		<p>Член 177а</p> <p>Издавање/продолжување на лиценци за работа на лица кои немаат завршено соодветно образование согласно Законот за заштита на децата</p> <p>Издавање/продолжување на лиценци со нецелосна документација</p>		<p>Веројатност да се случи </p> <p>Влијание/последидици </p> <p>Финансиска проценка </p>	<p>Зажакнување на надзорот издавање/продолжување на лиценци за работа на лица кои немаат завршено соодветно образование</p> <p>Зажакнување на надзорот издавање/продолжување на лиценци за работа со нецелосна документација</p>	<p>Контролиран </p> <p>Делумно контролиран </p> <p>Не е контролиран </p>	<p>Зажакнување на надзорот издавање/продолжување на лиценци за работа на лица кои немаат завршено соодветно образование</p> <p>Зажакнување на надзорот издавање/продолжување на лиценци за работа со нецелосна документација</p>	<p>Ибирање членови на Комисијата со познавање на законската регулатива од областа на заштита на децата;</p> <p>Спроведување обуки за јакнење на капацитетите на Комисијата;</p> <p>Формирање на повремена тела - комисији што ќе вршат надзор на работата на Комисијата.</p>	<p>Спроведена обука за примена на Законот за членовите на Комисијата во однос на нивната област на работење</p> <p>Извештаи од спроведени надзори.</p>	<p>Континуирано</p>

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
		Член 102 став 2 Издадено позитивно мислење од страна на Комисијата која врши непосреден увид во установите за деца иако не се исполнети во целост условите за вршење на дејноста згрижување и воспитување на деца од предучилишна возраст.		Веројатност да се случи Влијание/последници Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Промена на структурата на Комисијата за вршење непосреден увид во исполнетост условите	Измена на законот по однос на структурата на комисијата; Избирање стручни членови на Комисија со познавање на законска и под-законска регулатива од областа на заштита на децата и со искуство во дејноста; Спроведување на обуки за јакнење на капацитетите на Комисијата.	МТСП	Извештаи за спроведени активности за можни недоследности во работата на Комисијата за непосреден увид.	11
Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Вршење дополнителна дејност Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице	Закон за прекршоци	Член 41 Член 42	Застареност на поведување и водење на прекршочните постапки. Застареност на изашувањето на прекршочните санкции.	Веројатност да се случи Влијание/последници Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Зажакнување на капацитетите доследно поведување и водење прекршочните постапки извршување прекршочните санкции; Унапредување на професионалниот развој вработените лица.	Навремено преземање на дејствија во прекршочната постапка од извршителите. Спроведување интерни контроли во работењето од страна на раководителот на сектор. Спроведување редовни и ненајавени контроли од внатрешна ревизија. Спроведување контрола на работењето од ад хос формирана комисија од министерот.	МТСП Министерство за правда Државен управен инспекторат	Извештаи за работа; Извештаи од извршителите; Извештаи од интерни контроли во работењето од страна на раководителот на сектор; Извештај од ад хос формирана комисија од министерот за контрола на работењето; Извештај од внатрешна ревизија; Извештај од инспекциски надзор од страна	Континуирано

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
									на Државен управен инспекторат; Следење на извештаи на комисиите.	11
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Вршење дополнителна дејност	Закон за пензиско и инвалидско осигурување	Член 186	Недостиг од надзор во постапките за остварување на права по основ на пензиското и инвалидското осигурување	Веројатност да се случи ☒ Влијание/ последици ☒ Финансиска проценка ☒	Контролиран ☒ Делумно контролиран ☐ Не е контролиран ☐	Зајакнување на надзорот во постапките за остварување на права по основ на пензиското и инвалидското осигурување	Изработка на Методологија за спроведување на контроли(редовни и ад хок). Донесување на Методологија за спроведување на контроли(редовни и ад хок). Спроведување на редовни и на ад хок контроли (не само по основ на претстави).	МТСП	Донесена Методологија Број на спроведени редовни и ад хок контроли(годишно)	Втора половина на 2023
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање поддроци Вршење дополнителна дејност	Закон за вработување на инвалидни лица	Член 2-1	По постапка во втор степен решава МТСП со тоа што МТСП не располага со лекарска комисија која може да цени согласно барањето за утврдување на инвалидност по член 2	Веројатност да се случи ☒ Влијание/ последици ☒	Контролиран ☒ Делумно контролиран ☐	Определување на нов орган кој ќе решава во втор степен	Изработка на Методологија за спроведување на редовни и на ад хок контроли (не само по основ на претстави).	МТСП Сектор за пензиско и инвалидско осигурување МЗ Државна комисија за	Изменет закон Определена нова комисија која решава во втор степен, во чиј состав има назначени лекари	Прва половина на 2024 ¹⁰

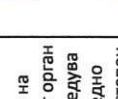
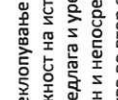

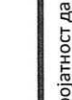

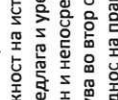

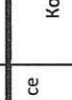
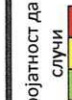
¹⁰ Во тек е изготвување на нов закон за вработување на лица со попреченост и професионална рехабилитација, во кој ќе биде уредена постапката и органот за постапување и решавање во втор степен, каде ќе биде уредено и лекарска комисија која ќе даде наод и мислење во втор степен. Новиот закон се предвидува да се донесе до крај на 2023 и единственото тело за вештачење кое ќе постапи и во втор степен да биде функционално во 2024 година.

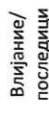

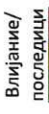

1	2	3	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризици (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризици (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Злоупотреба на официјална податоци Незаконски барања од претпоставено лице	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Жалбата против решението од ставовите 1 и 2 на овој член се поднесува до МТСП во рок од 15 дена од денот на приемот на решението и не го одлага извршувањето на решението.	Финансиска проценка 	Не е контролиран 	Формирање на второстепена лекарска комисија.	Формирање на второстепена лекарска комисија.	одлучување во управна постапка и работен однос во втор степен	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање податоци Злоупотреба на официјални податоци Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Закон за правата на воените инвалиди , на членовите на цивилните семејства и на членовите на семејствата на паднатите борци	Член 84 став 3	Жалбата против решението од ставовите 1 и 2 на овој член се поднесува до МТСП во рок од 15 дена од денот на приемот на решението и не го одлага извршувањето на решението.	Веројатност да се случи Влијание/последници Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Определување на нов орган кој ќе решава во втор степен	Законска измена во делот на органот кој решава во втор степен.	МТСП Сектор за пензиско и инвалидско осигурување Државна комисија за одлучување во управна постапка и работен однос во втор степен	Изменет закон Определен нов орган	Права половина на 2024 ¹¹
Спречување на судир на интереси Забрана за прибирање податоци Незаконски барања од претпоставено лице	Закон за правата на воените инвалиди , на членовите на цивилните семејства и на членовите на семејствата на паднатите борци	Од 80 до член 83 Начинот на формирање на лекарските комисији врз основа на чии наод и мислење се стекнува со определено право странката	Несовесно постапување од страна на лекарски комисији Земање мито, односно остварување на материјална корист Мешање на одговорните и овластените лица на институцијата во работата на лекарските комисији Непотизам Непостоене на контролен механизам врз работењето на комисијата Донесување на привремен или трајни	Веројатност да се случи Влијание/последници Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Воведување на нов начин на избор на членови на комисија или формирање на посебно тело за ова прашање. Определување на ново независно тело кое ќе решава на прв степен Зајакната внатрешна контрола спроведени процедури	Изготвување на софтвер за избор на членови на комисија пред почетокот на одделен предмет. Законска измена во делот на органот кој решава во втор степен.	МТСП Сектор за пензиско и инвалидско осигурување, Управа за прашања на борците и воените инвалиди	Софтвер за избор на членови на комисија Изменет закон Определен нов орган	2023 Контролирано

¹¹ Оваа активност по однос на функционирање на телото за вештачење е дел објаснета во фуснота бр.1 и телото е планирано да функционира од 2024 година.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Темата поврзана со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање податоци Заштита на укажувачи Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Закон за вработување и осигурување во случај на невработеност	Од член 65 до член 82	решенија за намалена работоспособност, поради инвалидност Злоупотреба на Буџетот	Веројатност да се случи Влијание/последици Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Воспоставување на дигитален регистар на докази. Префрлање на надлежност на независен орган (државна комисија) по однос на одлучување по жалба. Непосредна контрола на вертикално и хоризонтално ниво на работењето на административниот службеник задолжен за водењето на постапката материјалниот закон.	Изготвување на анализа на законска регулатива за обезбедување на функционалност на користењето на дигитален регистар. Измена и дополнување на законска регулатива со вклучување за користење на дигитален регистар на податоци. Изработка и воспоставување на дигитален регистар на докази. Измена и дополнување на законската регулатива за спроведување на одлучувањето во втора страна на независен орган - државна комисија.	МТСП МИОА АВРСМ ФИОП Државна комисија за одлучување во управна постапка од работен однос во втор степен	Анализа Изменета законска регулатива Воспоставен дигитален регистар на докази. Изменета и дополнета законска регулатива	Втора половина на 2022 Втора половина на 2022 Втора половина од 2022

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризици (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Закони за материјално обезбедување на невработени лица поради приватизација на претпријатија со доминантна сопственост на државата	Член 2	Преклопување на надлежност на ист орган кој предлага и уредува закон и непосредно одлучува во втор степен по однос на правата утврдени во предложениот закон.	Веројатност да се случи Влијание/последници Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Контрола од вертикалното ниво на работењето по однос на материјалните закони непосредниот извршител и непосредно претпоставените од хоризонталното ниво. Контрола од внатрешна ревизија и управна инспекција.	Контрола од вертикалното ниво на работењето по однос на материјалните закони на факти од вертикално ниво. Формирање комисија за проверка на факти од вертикално ниво.		Извештај од спроведени проверки Извештаи од внатрешна ревизија и наод од управна инспекција	Континуирано Континуирано
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања			Препраќање на надлежност на независен орган (државна комисија) по однос на одлучување по жалба. Непосредна контрола на вертикално и хоризонтално ниво на работењето на административниот службеник за доведените во виста на постапката по закон.	Веројатност да се случи Влијание/последници Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Препраќање на надлежност на независен орган (државна комисија) по однос на одлучување по жалба. Непосредна контрола на вертикално и хоризонтално ниво на работењето на административниот службеник за доведените во виста на постапката по закон.	Измена и дополнување на законската регулатива за спроведување на одлучувањето во втор степен, од страна на независен орган - државна комисија. Изработка на Методологија за начинот на обезбедување на потребните списи врз основа на кои се изведени докази и е донесен управен кат согласно материјалниот закон.	МТСП МИОА АВРСМ ФИОП Државна комисија за одлучување во управна постапка и управна постапка од работен однос во втор степен	Изменета и дополнета законска регулатива Методологија со контролна листа	Втора половина на 2022 Континуирано
						Контрола од вертикалното ниво на работењето по однос на материјалните закони на факти од вертикално ниво. Формирање комисија за проверка на факти од вертикално ниво.	Контрола од вертикалното ниво на работењето по		Извештај од спроведени проверки	Континуирано

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или отстапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Заштита на укажувачи Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Закон за работни односи	Член 213 -а и 213 -б	Преклопување на надлежност на ист орган кој предлага и уредува закон и непосредно одлучува во втор степен по однос на правата утврдени во предложениот закон.	Веројатност да се случи Влијание/ последици Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Враќање на повторно одлучување согласно образложение	Изамена на ЗРО (материјална или упатна норма) со кој се предвиди можност одлучката на комисијата за репрезентативност да се врати на повторно разгледување и одлучување.	МТСП	Акжуриран регистер на репрезентативност на синдикати и работодавачи.	Континуирано
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање податоци Заштита на укажувачи Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице	Закон за безбедност и здравје при работа	Член 17-а, 17-д	Преклопување на надлежност на ист орган кој предлага и уредува закон и непосредно одлучува во втор степен по однос на правата утврдени во предложениот закон.	Веројатност да се случи Влијание/ последици Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Следење на постапката за полагање на стручен испит за безбедност и здравје при работа.	Спроведување на ревизорски надзор за проверка на доказите за исполнување на условите предвидени согласно законот за полагање на стручен испит за безбедност и здравје при работа.	МТСП	Извештаи од спроведени ревизорски надзори.	Континуирано

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
Дискрециони овластувања		Член 45		Веројатност да се случи Влијание/последици Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Пренесување на надлежности за утврдување на исполнетоста за издавање овластување вршење на стручни работи од областа БЗР.	Измена на законска регулатива за промена на надлежности за постапување од комисија на административен службеник со давање предлог за носене на решение од страна на министерството.	МТСП	Извештаи за вршење на стручни работи од областа БЗР.	11
Спречување на судир на интереси Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице Дискрециони овластувања	Закон за приватни агенции за вработување	Член 6., 7., 9., 10 и 11	Преклопување на надлежност на ист орган кој предлага и уредува закон и непосредно одлучува во втор степен по однос на правата утврдени во предложениот закон.	Веројатност да се случи Влијание/последици Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Воведување јавна база за евиденција на издадени лиценци и дозволи.	Развивање, воспоставување и тестирање на јавна база.	МТСП	Формирање на повремени комисији за проверка на одредени индичии и пријави од физички и правни лица во однос на законито постапување на административните службеници.	Континуирано
Некомпатибилност на функции Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Вршење дополнителна дејност Злоупотреба на официјални податоци Лобирање Незаконски барања од претпоставено лице	Закон за мирно решавање на работните спорови	Член 8	Преклопување на надлежност на ист орган кој предлага и уредува закон и непосредно одлучува во втор степен по однос на правата утврдени во предложениот закон.	Веројатност да се случи Влијание/последици Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Проширување на можностите за мирно решавање на мирни спорови.	Измена и дополнување на законот во насока на задолжителен обид за решавање работен спор преку арбитража и помирувач за определување помирувач или арбитар од страна на министерството кога тоа не можат да го направат засегнатите страни.	МТСП	Измена и дополнување на законска регулатива.	Втора половина на 2022

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Рок за реализација
Темата поврзана со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Дискрециони овластувања										
Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Злоупотреба на официјални податоци Незаконски барања од претпоставено лице	Закон за социјалната заштита Закон за заштита на децата Закон за семејството	Одредби поврзани со имплементација на прописот од ЦСР за редовни инспекциски надзори	Ненавремено и неефикасно постапување за остварување на правата по основ на социјална заштита и заштита на деца. Неспроведување надзор над стручната работа во постапките за остварување на правата по основ на социјална заштита и заштита на деца.	Веројатност да се случи Влијание/последичи Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Утврдување и спроведување на работетењето на ЦСР по однос на спроведување на законските одредби.	Спроведување и континуирани инспекциски надзори за утврдување на примената на релевантната законска регулатива.	МТСП ЦСР	Редовни инспекциски надзори. Изречени мерки. Споделени сознанија од изречени мерки при спроведен надзор.	Континуирано
Забрана за прибирање подароци Заштита на укажувачи Злоупотреба на официјални податоци Незаконски барања од претпоставено лице	Закон за социјалната заштита Закон за заштита на децата Закон за семејството	Одредби поврзани со имплементација на прописот од ЦСР за стручната работа	Ненавремено и неефикасно постапување за остварување на правата по основ на социјална заштита и заштита на деца. Неспроведување надзор над стручната работа во постапките за остварување на правата по основ на социјална заштита и заштита на деца.	Веројатност да се случи Влијание/последичи Финансиска проценка 	Контролиран Делумно контролиран Не е контролиран 	Вршење надзор над стручната работа во ЦСР по однос на спроведување на законските одредби.	Спроведување континуиран надзор над стручната работа за утврдување на примената на релевантната законска регулатива.	МТСП ЦСР ЈУ Завод за социјални дејности	Спроведени надзори и изготвени укажувања. Споделени сознанија од изречени мерки при спроведен надзор.	Континуирано
Заштита на социјална заштита и заштита на деца		Одредби поврзани со имплементација на прописот од ЦСР за парични права и услуги од социјална заштита и заштита на деца	Ненавремено и неефикасно постапување за остварување на правата по основ на социјална заштита и заштита на деца. Неспроведување надзор над стручната работа во постапките за остварување на правата по основ на социјална заштита и заштита на деца.	Веројатност да се случи Влијание/последичи 	Контролиран Делумно контролиран 	Унапредување системот за целосен one-time увид во постапките за парични права и услуги од социјална заштита и заштита на деца.	Развивање, воспоставување и ставање во функција на нов интегриран софтвер за парични права и социјална заштита на деца.	МТСП	Нов интегриран софтвер. Внес на сите предмети, како и преземени податоци за предмети од други	2024

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми поврзани со коруптивни дејствија	Закон кој може да не се примени и врз основа на што може да настанат случаи на корупција	Идентификувана можна основа за прекршување во законите и посочување одредби или непостапување по постапки и практики	Ризик/ци	Проценка на ниво на ризичност (обележи ниво со X)	Дали ризиците се контролирани? (обележи ниво со X)	Мерка	Активности за преземање во 2022	Потенцијални вклучени надлежни институции	Алатки за следење (крајни резултати)	Рок за реализација
				<p>Финансиска проценка</p> 	<p>Не е контролиран</p> 			9	10	11
	<p>Членови 137, 158, 165 и 256 Решавање по предмети во прв степен</p> <p>Закон за социјалната заштита</p>			<p>Веројатност да се случи</p> <p>Влијание/последичи</p> <p>Финансиска проценка</p> 	<p>Контролиран</p> <p>Делумно контролиран</p> <p>Не е контролиран</p> 	<p>Унапредување на начинот на доделување социјални права и услуги за лица со попречености</p>	<p>Функционирање на комисиите за вршење увид за спроведување на постапките за давање на дозвола, продолжување за самостојно вршење на социјална работа како професионална дејност, доделување средства за давање на социјални услуги и рефундирање на средства за набавка на патнички моторни возила.</p>	<p>МТСП</p>	<p>Извештаи за работа; Следење на извештаи на комисиите.</p>	<p>Континуирано</p>

5. Следење, евалуација и известување

Министерот е надлежен да ја следи реализацијата на годишниот план и активностите утврдени во истиот.

Секторот за внатрешна ревизија, Секторот за финансиски прашања, Секторот за нормативни и правни, општи и заеднички работи и Секторот за координација и техничка помош на министерот директно ќе го следат спроведувањето на годишниот план.

Во зависност од потребите, содржината на годишниот план може да е предмет на измени.

Следењето и известувањето за спроведувањето на мерките и преземените активности по годишниот план е базиран на прибирање и обработка на податоци за потребите за изработка на еден годишен извештај, а по потреба и вонредни извештаи при идентификувани случаи на корупција.

6. Финансиски средства за спроведување на годишниот план

Финансиски средства за спроведување на активностите од овој годишен план се обезбедени преку буџетот на министерство, а организационите единиците ги спроведуваат како дел од редовните работни задачи.

Доколку се појави потреба за финансирање специфични активности поврзано со овој план ќе бидат се обезбедени од буџетот на министерството и/ или од донаторска помош.

Прилог 1 Стандарди на интегритет и етика и избегнување на конфликт од интерес

Интегритет и етика

Од сите вработени се очекува да се придржуваат кон следното:

- да се стремат кон највисок можен стандард на услуга, преку утврдени и воспоставени процедури и без страв од обвинение, да укажат на какви било недостатоци, потенцијални слабости на внатрешната контрола или несоодветни процедури;
- да се придржуваат до сите закони, прописи и политики што се применливи и одредбите од македонското законодавство;
- да постапуваат непристрасно и не даваат преференцијален третман на која било приватна или јавна организација или индивидуа;
- да се стремат кон заштита и зачувување на јавниот имот и средства;
- навремено откривање и информирање за незаконски активности, измама, злоупотреба и корупција;
- да настојуваат да избегнуваат какви било активности што ќе создадат изглед дека ги кршат законот или етичките стандарди;
- да вложуваат искрени напори во извршувањето на нивните работни задачи и задолженија;
- да се придржуваат кон одредбите од релевантното законодавство за доверливост на информациите;
- да не обезбедат или помогнат на друг да стекне паричен интерес за кој било имот, трансакција или претпријатие, итн., како и да не шпекулираат или помогнат на друг да шпекулира врз основа на информации.

Избегнување на конфликт од интерес

За да се избегнат ситуации на конфликти од интерес, од вработените лица се очекува:

- да не постапуваат со намера да добијат корист или со намера да наштетат или намерно или свесно да злоупотребат било што од вредност што и припаѓа под надлежности или владение на Владата и/или министерството;
- да не присвојуваат финансиски средства кои се во спротивност со совесното извршување на нивните службени должности и одговорности;
- да не се занимаваат со каква било финансиска трансакција со цел да се оствари било каков приватен интерес со користење на јавни и/или нејавни информации што ги добиваат во текот на нивното работење;
- да не превземаат неовластени обврски или ветувања од каков било вид;
- да не се ставаат под каква било финансиска или друга обврска кон надворешни лица или приватни / јавни организации што можат да влијаат врз нив во извршувањето на нивните службени должности;
- сите присуства на конференции или други семинари, обуки или слични собири треба да бидат одобрени од раководните структури и да бидат докажано корисни за министерството или за обука и развој на вработените;
- да не се занимаваат со надворешно вработување или активности, вклучително и барање или преговарање за вработување, што е во спротивност со службените должности и одговорности;
- ниту едно вработено лице не смее да бара, да нуди, да дава совет, да се согласи да даде, прифати или да се согласи да прифати каква било корист во замена за неговата или нејзината одлука, мислење, препорака, гласање или друго практикување на службена моќ или дискреција;
- вработените лица кои имаат дискреција во врска со договори, набавки, плаќања, побарувања и други парични трансакции не може да бараат, прифаќаат или да се согласат да прифатат каква било корист од кое било лице за кое вработените лица знаат дека се заинтересирани или веројатно ќе се интересираат за кој било договор, купување, плаќање, побарување или трансакција што вклучува дискреција на било кое вработено лице;
- вработените лица треба да бидат свесни дека е сериозно кривично дело коруптивно да се прима или да се дава каков било подарок, заем, хонорар, награда или предност за правење или непочитување на што било или покажување наклоност или неповолно однесување на кое било лице во нивно службено својство и доколку биде изнесено обвинение, треба да покаже дека таквите награди не се добиени коруптивно.

Прилог 2 Следење и известување по Годишниот план за проценка на ризици и мерки за спречување на корупција за 2022

Поврзано со имплементацијата на Годишниот план за проценка на ризици и мерки за спречување на корупција за 2022 година, Министерството за труд и социјална политика (МТСП) во целост се придржуваа кон исполнување на генералната цел за „Министерство без случаи на корупција, конфликти на интереси, перење на пари и вмешаност во случаи на транснационален организиран криминал“.

Во таа насока, прогресот во спроведување на активности поврзани со надлежностите на министерството може да се нотира дека специфичните цели беа следени и исполнети во континуитет во текот на 2022 година.

Прогрес во исполнување на Специфични цели	Прогрес во исполнување на Крајни резултати (outcomes)	Прогрес во исполнување на Клучни индикатори за успех на годишно ниво за 2022 година	Извори на верификација
<p>Министерството и вработените лица обезбедија во континуитет во текот на 2022 година:</p> <p>Постапување во согласност со Уставот и со законите,</p> <p>Професионално и непристрасно постапување од секое вработено лице, секое избрано или именувано лице на функција, со јавно овластување и службена должност, како и избегнување на евентуален судир на интереси,</p> <p>Обезбедување на отчетност за работите од јавен интерес во областите во надлежност на министерството.</p>	<p><u>Задржан е:</u></p> <p>Углед, интегритет и професионалност во извршувањето на надлежностите рамките на овластувањата.</p>	<p><u>Утврдени се:</u></p> <p>0 (нула) случаи на корупција,</p> <p>0 (нула) случаи на конфликти на интереси,</p> <p>0 (нула) случаи на перење на пари,</p> <p>0 (нула) случаи на транснационален организиран криминал,</p> <p>0 (нула) ревизорски наоди за постоење сомнежи и/или случаи на корупција,</p> <p>Отчетност за користењето на јавните финансии на ниво на министерство.</p>	<p>Ревизорски извештаи на Државен завод за ревизија (ДЗР) = 1 извештај за усогласеност во текот на 2022 година¹²,</p> <p>Финансиски извештаи на министерството = достапни на веб-страницата на министерството, во делот документи од областа на финансии (https://mtsp.gov.mk/dokumenti.nsp),</p> <p>Извештаи од комисији формирани од функционерот за проверка на работењето = нема, не е утврдено од административни податоци во министерството,</p> <p>Извештаи на судските органи = нема, не е утврдено од административни податоци во министерството,</p> <p>Извештаи од Министерството за внатрешни работи (МВР) = нема, не се добиени извештаи од МВР,</p> <p>Извештаи од Ревизорското тело за ИПА = нема, не се утврдени неправилности во Оперативната структура за ИПА во МТСП,</p> <p>Извештаи од секундарни извори (извештаи во сенка од граѓанскиот сектор) = нема, не се добиени информации за спроведени извештаи во сенка.</p>

Имајќи ги предвид надлежностите на министерството во одредените области (работни односи и вработување, социјална заштита, заштита на децата, Декада на Ромите, родова рамноправност и недискриминација) и поврзаноста со избегнување на случаи на корупција, значителен дел од дефинираните ризици и нивна проценка, мерки и активности, од аспект на суштината на нивното делување ја наметнуваат потребата од обезбедување континуитет во спроведувањето.

¹² Извор: Веб-портал на Државен завод за ревизија: <https://dzt.mk/mk/revizorski-izvestai>

Прилог 3 Појаснување за анализа и евалуација на идентификуваните ризици со примена на топлотна карта и идентификување на контролни механизми

Поврзано со подготовката на Годишниот план за проценја на ризици и мерки за спречување на корупција за 2023 година (табела под точка 4), Министерството за труд и социјална политика (МТСП) при анализа на идентификуваните ризици од корупција и нивната ранливост ја примени топлотната карта (колона 5) и проценка на контролните механизми за справување со ризиците од корупција (колона 6).

Топлотната карта на ризици претставува алатка за визуелно, концизно и прегледно прикажување на резултатите од процесот на проценка на ризикот:

Топлотна карта

ВЛИЈАНИЕ	Значително	Средно	Високо	Високо
	Средно	Ниско	Средно	Високо
	Мало	Ниско	Ниско	Средно
		Ниска	Средна	Висока
		ВЕРОЈАТНОСТ		

Дефинирање на поимите кои се користат во топлотната карта на ризици:

Проценка на ВЛИЈАНИЕТО	Толкување	Проценка на ВЕРОЈАТНОСТА	Толкување
Ниско	Ако се случи ризикот, бизнис процесите и планираните активности нема да бидат попречени (или влијанието врзвив ќе биде незначително).	Ниска	Не е веројатно дека би се случил ризикот или има одредено знаење за ситуацијата која се случила.
Средно	Ако се случи ризикот, активностите значително ќе бидат попречени.	Средна	Настанот понекогаш ќе се случи. Претходните искуства или знаење за таквата ситуација одат во прилог на веројатноста дека ризикот ќе се случи.
Значително	Ако се случи ризикот, активностите ќе бидат значително попречени.	Висока	Настанот се очекува да се случи во најголем број на околности. Јасните и чести докази или знаење за ситуации кои се случиле одат во прилог на веројатноста дека ризикот ќе се случи.
РЕЗУЛТАТИ ОД РАЗНИТЕ КОМБИНАЦИИ НА НИВО НА ВЕРОЈАТНОСТ И ВЛИЈАНИЕ:			
Ниско	Не е потребно постапување или доволно е само да се обрне внимание на идентификуваниот ризик		
Средно	Ризикот мора да се следи, да се идентификуваат повеќе превентивни мерки, контрола на мерките кои биле идентификувани за минимизирање на ризикот, наредениот раководител треба да биде информиран за ризикот т.е. ризиците		
Високо	Ризикот мора постојано да се следи, мора да се идентификуваат неопходниот број на мерки за превенција и контрола, строга и многу честа контрола на имплементацијата на контролните мерки, наредениот раководител мора постојано да биде во тек на неделна основа, да се вклучат надворешни контролни механизми/ институции.		

Извор: Насоки за проценка на ризикот на Република Северна Македонија 2015

Согласно утврденото ново на ризичност со примена на топлотната карта, понатаму е применета и едноставна скала за проценка на нивото на контрола за справување со дефинираните ризици од корупција, и тоа:

